تجارت

اقتصادی، سیاسی و اجتماعی

شنبه ۱۲ خرداد ۱۳۹۷ • ۱۷ رمضان ۱۴۳۹
سال ششم • شماره ۱۳۲۱ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰ تومان
Sat • 1 June . 2018 • 12 page

نسخه الکترونیک روزنامه را هر روز در سایت www.tejaratonline.ir مشاهده کنید.

پیوندهای عمیق سیاسی نیاز امروز کشور

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به این که دشمن اتحاد کشور را هدف قرار داده است، گفت: در شرایطی که دشمنان با صراحت به دنبال نابودی نظام مقدس جمهوری اسلامی هستند، کشور به پیوندهای عمیق سیاسی نیاز دارد. به گزارش ایرنا، «علی لاریجانی» در همایش ۱۵ خرداد که در صحن مطهر امامزاده جعفر(ع) پیشوا برگزار شد، اظهار کرد: در غوغای دیکتاتوری بین المللی ... صفحه ۲

قدرت موشکی و منطقه‌ای ایران را حفظ می کنیم

مشاور امور بین الملل رهبر معظم انقلاب گفت: باید قدرت موشکی و منطقه‌ای را به کوری چشم آمریکا حفظ کنیم و تقویت هسته‌ای در حوزه هایی که محدودیت ندارد، انجام شود. به گزارش خبرگزاری مهر، علی اکبر ولایتی مشاور امور بین الملل رهبر معظم انقلاب اسلامی در نشست «تجربه ماندگار» که با هدف بازخوانی و تبیین بیانات و مواضع مقام معظم رهبری درباره برجام در موسسه پژوهشی ... صفحه ۲

«تجارت» اما و اگرهای پیوستن به گروه ویژه اقدام مالی را بررسی کرد؛

چالش FATF

گروه اقتصاد کلان - علی پیرولی: به نظر می رسد که خوان های متعدد پیش روی حسن روحانی تمامی ندارند؛ خوان هایی که تعداد آنها از عدد هفت نیز عبور کرده است. شاید اگر رستم در این زمانه بود در برابر این همه موانع تسلیم می شد اما این دولت روحانی هنوز به آینده امیدوار هست و همچنان به افق خیره شده است.

حالا پس از ماجرای برجام، دلواپسان؛ همان هایی که برجام را یک توافق سیاه توصیف کرد بودند بابت اصلاح لایحه fatf به مجلس، باز سینه چاک کرده و تصویب آن را خطری بزرگ برای کشور اعلام کرده اند. این در حالی است دولت احمدی نژاد برای متقاعد کردن گروه fatf در سال ۱۳۸۹ لایحه نقشه راه شورای عالی مبارزه با پولشویی به تصویب مجلس رساند. مجلس و دولتی که همه اصولگرا بودند! دولت یازدهم نیز در سال ۹۵ توانست این گروه را متقاعد کرده تا نام ایران در لیست سیاه به حالت تعلیق دربیاورد.

براساس آنچه که خبرگزاری ایسنا منتشر کرده است، FATF هم یک برنامه اجرایی ۴۰ بندی برای ایران در نظر گرفت که این برنامه اجرایی مختص ایران بوده و شامل برخی اصلاح مقررات است تا جنبه های سخت گیرانه تری برای مقابله با پولشویی و تامین مالی تروریسم اعمال شود.

طبق گفته FATF اگر این اصلاحات انجام نشود تعلیق ایران در فهرست سیاه منتفی خواهد شد و حلقه فعالیت نهادهای مالی ایران محدود خواهد ماند. لایحه عضویت در این کارگروه سال گذشته در مجلس به تصویب رسید و در حال حاضر بحث رفع ایرادات ترجمه برخی از متون قانون FATF در مجلس مطرح است که بسیاری از کارشناسان اقتصادی و پولی و بانکی بر این باور هستند که این ایرادات برداشت مختلف از تفسیر ترجمه هاست که قابل حل خواهد بود. یعنی موضوع جدیدی نیست و هیچ خطری ایران را تهدید نمی کند. اما با این حال برخی اخبار حاکی از آن است که اگر مجلس لوایح مربوط به پولشویی و مبارزه با تامین مالی تروریسم را تصویب نکند احتمال اینکه ایران بار دیگر به لیست سیاه برگردد قوی تر می شود. نکته قابل تأمل آنکه اگر این لایحه به تصویب نرسد، ایران به همراه کره شمالی بار دیگر نه تنها در لیست سیاه قرار می گیرد بلکه عواقبی سنگین تر از تحریم های بانکی آمریکا در انتظار ایران خواهد بود. کارشناسان پولی و مالی معتقدند که با رای FATF، فرصتی پیش آمده است تا ایران بتواند حسن نیت خود را به نهادهای بین المللی نشان دهد و سلامت نظام بانکداری خود را به بدگمان های خارجی ثابت کند. بر پایه گزارش ایرنا، تصویب این لایحه می تواند افزایش اعتماد شرکت ها و کشورهای خارجی برای سرمایه گذاری در ایران و بالا رفتن شفافیت در نظام بانکی و مالی کشور به دنبال داشته باشد. اندکی بعد از توافقات برجام، مشخص شد مسائلی وجود دارد که حتی علی رغم به نتیجه رسیدن مذاکرات و شکستن دیوار تحریم ها، باز هم در برقراری روابط اقتصادی با کشورهای مختلف دنیا، دچار مشکل هستیم. آنطور که خبرگزاری ایرنا عنوان کرده است: در حال حاضر بیش از ۲۰۰ کشور... صفحه ۳

بین الملل

تقابل آمریکا با تجارت جهانی

جنگ تعرفه ها

ویترین

گزارش ۵

درمان بازنشستگان، در احتضار

راه و مسکن ۸

امید به حل مشکل رانندگان با همراهی مجلس

انرژی ۹

نرخ پایین موجب اختلال در عرضه آب پایدار نشود

رهبر انقلاب در دیدار شاعران:

ایجاد نشاط اجتماعی با ترانه و سرود اثرگذار

۲

سرمقاله

موانع تحقق اقتصاد مقاومتی

فرشاد مومنی
کارشناس اقتصادی

یکی از استراتژی هایی که مانع از تحقق اقتصاد مقاومتی است، مطالبه تغییر در اقتصاد بدون تمهید بستر برای شکل گیری تغییرات متناسب در ساحت فرهنگ، در ساحت سیاست و در اجتماع غیرممکن است؛ یک ابرانتزاعی به نام اقتصاد که از فرهنگ و سیاست و اجتماع جدا باشد که وجود ندارد. برخی از افراد انتظار دارند که مناسبات فرهنگی همین باشد، مناسبات سیاسی نیز همین باشد سپس اقتصاد در خلاء توان مقاومتی اش افزایش پیدا کند در حالی که چنین چیزی...

ادامه در صفحه ۳

یادداشت

ترامپ؛ آغازگر جنگ جهانی تجاری

مجتبی آزادیان
روزنامه‌نگار
mojtaba.azadiyan@gmail.com

اروپایی ها عزم خود را برای مقابله با تهدیدهای تجاری آمریکا جزم کرده اند و حداقل در ظاهر به مقابله با این اقدامات برخاسته اند؛ اما با توجه به حجم بسیار بالای تجارت بین آمریکا و جهان بالا خص قاره سبز؛ و نیز روابط نظامی بسیار نزدیکی که بین این کشورهای اروپایی و نیز کانادا پس از جنگ جهانی دوم وجود دارد و مثال بارز و روشن آن حضور آمریکا و عضویت آن در ناتو است؛ به نظر می رسد در نهایت آمریکا خواهد توانست به اهداف پشت پرده خود از این اقدامات که...

ادامه در همین صفحه

دادستان تهران تاکید کرد

لزوم تشدید نظارت بر شرکت‌های هواپیمایی

جلسه دادستان تهران با رئیس سازمان هواپیمایی کشور، مدیر کل شرکت فرودگاه‌های کشور، مدیر عامل شرکت‌های هواپیمایی و تعدادی از معاونان دادستان تهران درباره بررسی علل تاخیر پروازها روز چهارشنبه ۹ خرداد ماه به ریاست دادستان تهران برگزار شد.

به گزارش ایسنا، جعفری دولت آبادی با اشاره به فلسفه تشکیل جلسه و علت ورود دادستانی به این موضوع اظهار داشت: به موجب ماده ۲۲ قانون آیین دادرسی کیفری یکی از وظایف دادستان حفظ حقوق عمومی است و دادستان را مکلف کرده که برای حفظ حقوق عامه اقامه دعوی کند.

دادستان تهران یکی از مصادیق مهم حقوق عامه را وضعی دانست که امروزه در برخی فرودگاه ها رخ می دهد و افزود: در اصل ۱۵۶ قانون اساسی بر دو وظیفه پیشگیری از وقوع جرم و احیای حقوق عامه تصریح شده است. وی با بیان اینکه یکی از مصادیق تضییع حقوق

مردم سرگردانی ناشی از تاخیرهای بی مورد، فروش بلیت هواپیما با قیمت‌های متفاوت، عدم پاسخگویی ورفتار نامناسب با مسافرین برخی در فرودگاه‌ها است، به مفاد گزارش های معاونان دادستان تهران در مورد تأخیر پروازها و به برخی علل آن استناد کرد.

در ادامه دادستان تهران با شرکت‌های هواپیمایی اتمام حجت کرد که دادستانی در این بخش ورود جدی تر خواهد کرد و انتظار می رود سازمان هواپیمایی کشور نظارت خود را بر شرکت هایی که خود را با مقررات تطبیق نمی دهند افزایش دهد. وی با قدردانی از برخی شرکت‌ها که اقدامات مناسبی انجام داده اند، گفت: باید این شرکت‌ها به مردم معرفی شوند.

چین از تحریم‌های آمریکا تبعیت نمی کند

سخنگوی سازمان انرژی اتمی گفت: با فرض ایجادبدترین شرایط برای راکتور اراک، متخصصان ایرانی قادر به تکمیل راکتور بازطراحی شده فعلی و نیز بازسازی راکتور قدیمی با ساخت کالندریای جدید هستند.

بهروز کمالوندی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به برخی اخبار و گمانه‌زنی‌ها درباره اختلال در روند بازطراحی راکتور اراک و تولید رادیوایزوتوپ‌ها در سایت فردو اظهار کرد: اول این که به نظر می‌رسد این اخبار و گزارش‌ها از سوی برخی رسانه‌های خارجی تلاش برای ایجاد ابهام و تردید در روند آینده همکاری‌های هسته‌ای ایران با کشورهاست؛ فعالیت‌ها و همکاری‌هایی که کمترین مشکلی برای آنها در آینده متصور نیست. دوم بر اساس بند ۱۴ قطعنامه ۲۲۳۱، توافقات و قراردادهایی که بعد از برقراری مجدد قطعنامه‌های تحریمی (با فرض نقض تعهدات از جانب ایران و بازگشت به وضعیت قبل از برجام و این قطعنامه) مشمول تحریم‌های سازمان ملل و شورای امنیت نمی‌شوند.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی افزود: بر فرض که بدترین شرایط در برجام به وجود می‌آمد یعنی ایران متهم به نقض برجام می‌شد و کشورهای ۵+۱ موضوع را به شورای امنیت می‌بردند بر اساس بند ۱۴ قطعنامه ۲۲۳۱ توافق‌های قبلی مثل توافق ایران با چین در رابطه با اراک مشمول تحریم‌ها نمی‌شد. اما این احتمال وجود دارد که آمریکا با تحریم‌های یک‌جانبه بخواهد به دیگر کشورها برای همراهی با او فشار بیاورد. در مورد کشوری مثل چین بسیار بعید است که این کشور بدون هیچ قطعنامه‌ای از شورای امنیت سازمان ملل بخواهد از آمریکا تبعیت کند.

وی همچنین خاطرنشان کرد: متخصصان ایرانی قادرند کار در رابطه با اراک را در چارچوب بازطراحی این راکتور بدون کمک کشورهای دیگر نیز ادامه دهند.

تقابل آمریکا با تجارت جهانی

جنگ تعرفه ها

«ویلبر راس» وزیر بازرگانی آمریکا روز پنجشنبه از نهایی شدن اجرای طرح اعمال تعرفه‌های سنگین بر واردات برخی فلزات از کانادا، مکزیک و اروپا خبر داد که می‌تواند آغازی بر یک جنگ جهانی تجاری قلمداد شود.

به گزارش ایرنا به نقل از تارنمای خبری سی.بی.سی، دولت آمریکا در ماه مارس (اسفند گذشته) اعلام کرده بود که تعرفه ۲۵ درصدی برای واردات فولاد و ۱۰ درصدی برای واردات آلومینیوم اعمال می کند.

در آن زمان کانادا، مکزیک و اتحادیه اروپا به مدت سه ماه از این طرح مستثنی شده بودند تا زمینه برای مذاکرات و گفت وگوهای تجاری بیشتر فراهم شود؛ گفت وگوهایی که سرانجام به نتیجه‌ای نرسید.

در همین راستا وزیر بازرگانی آمریکا اعلام کرد که تعرفه‌های جدید از یک ژوئن (۱۱ خرداد) برای کشورهای یاد شده هم اعمال خواهد شد.

راس گفت: کانادا و مکزیک به علت در جریان بودن مذاکرات تجاری توافق نفتا (قرارداد تجارت آزاد آمریکای شمالی) مستثنی شده بودند؛ اما این مذاکرات، بیش از آنچه امید داشتیم به طول انجامیده است.

وی ادامه داد: با این وجود همچنان مشتاق به گفت وگوهای بیشتر در این رابطه خواهیم بود.

اتحادیه اروپا اعلام کرده است که در واکنش به این موضوع و در اقدامی مقابله جویانه، تعرفه‌های سنگینی برای برخی برندهای مشهور آمریکایی وضع خواهد کرد. تحلیلگران تحولات اخیر را به منزله آغاز یک جنگ جهانی تجاری قلمداد می کنند.

■ پاریس، ترامپ را به اقدامات تلافی جویانه تهدید کرد

«امانوئل مکرون» رئیس جمهوری فرانسه شامگاه پنجشنبه (به وقت محلی) در تماس تلفنی با همتای آمریکایی خود، تصمیم کاخ سفید برای افزایش تعرفه واردات فلزات را «غیرقانونی» خواند و از تدارک پاسخی تلافی‌جویانه «به شیوه قاطع و مناسب» خبر داد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، مکرون گفت که از دیدگاه او، این اقدام «اشتباه» بوده است و با دامن زدن به «ملی گرایی اقتصادی» در نهایت همه را متضرر می کند. وی در جمع خبرنگاران گفته بود: تصمیم جدید دولت آمریکا به هر صورت اشتباه است؛ چرا که برای رسیدگی به عدم توازن های فعلی در عرصه بین المللی، بدترین شیوه یعنی ملی گرایی اقتصادی را برگزیده است. مکرون ادامه داد: ملی گرایی هم یعنی جنگ؛ این همان اتفاقی است که در دهه ۳۰ رخ داد.

■ لندن تصمیم واشنگتن را احمقانه خواند

لیام فاکس وزیر تجارت بین الملل انگلیس از تصمیم واشنگتن درباره افزایش تعرفه واردات برخی فلزات از کانادا، مکزیک و اروپا ابراز تأسف کرد و آن را احمقانه خواند. به گزارش ایرنا، «فاکس» افزود: تأسف آور است که ایالات متحده آمریکا تصمیم گرفته است تا به بهانه امنیت ملی بر واردات فولاد و آلومینیوم تعرفه وضع کند. وی با بیان اینکه فولاد صادراتی انگلیس در صنایع دفاعی آمریکا مورد استفاده قرار می گیرد، تصمیم آمریکا در این باره را احمقانه خواند. در همین حال صنایع فولاد انگلیس نیز اعلام کرد که افزایش تعرفه واردات فلزات، نه تنها به انگلیس بلکه به اقتصاد آمریکا خسارت وارد می کند. طبق اعلام این نهاد انگلیسی ۷ درصد فولاد صادراتی انگلیس به ارزش ۳۶۰ میلیون پوند راهی آمریکا می شود. گارث استیس مدیر صنایع فولاد انگلیس در اظهارنظری گفت: ترامپ از قبل تفنگ خود را مسلح کرده بود و امروز دولت آمریکا با شلیک آن یک جنگ اقتصادی فاجعه‌بار را آغاز کرده است.

■ اروپا، مکزیک و کانادا یکصدا به آمریکا تاختند

دولت‌های مکزیک، کانادا و اتحادیه اروپا پس از نهایی شدن تعرفه‌های جدید آمریکا بر واردات فولاد و آلومینیوم، با انتقاد شدید از کاخ سفید، طرح‌هایی مقابله‌جویانه را به اجرا درآوردند.

به گزارش ایرنا، «ژان کلود یونکر» رئیس کمیسیون اروپا اعلام کرد که اتحادیه اروپا شکایتی را علیه آمریکا در سازمان تجارت جهانی تنظیم می کند و همزمان با بکارگیری اقدامات تلافی‌جویانه، در تلاش برای حراست از کسب و کارهای اروپایی خواهد بود.

یونکر با حضور در جمع خبرنگاران گفت: امروز، روز بدی برای تجارت جهانی است. ما برای جلوگیری از این وضعیت، هر آنچه که می‌شد انجام دادیم.

دولت مکزیک نیز در اقدامی جالب توجه، اعمال تعرفه روی محصولاتی را هدف قرار داده است که کارخانه‌های آن‌ها در حوزه‌های انتخاباتی مورد توجه حزب جمهوریخواه در انتخابات آتی کنگره آمریکا واقع شده است. کانادا هم از اعمال در مجموع ۱۶ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار عوارض گمرکی روی محصولات آمریکایی خبر داده است. «جاستین ترودو» نخست وزیر کانادا روز پنجشنبه با حضور در یک کنفرانس خبری در این رابطه گفت: این شدیدترین اقدام تجاری کانادا طی سال‌های بعد از جنگ [جهانی دوم] است.

■ پاسخ اتحادیه اروپا به تعرفه‌های جنجالی

اتحادیه اروپا تهدید کرد موتورسیکلت‌های هارلی دیویدسون و بوربون را هدف قرار خواهد داد. در پی این تهدید سهام شرکت هارلی دیویدسون ۲.۲ درصد و شرکت براون فورمن که سازنده ارلی تایمز و سایر برندهای بوربون است ۲.۱ درصد سقوط کرد. اعضای اتحادیه اروپا از برنامه کمیسیون اروپا برای تعیین تعرفه روی ۳.۴ میلیارد دلار از صادرات آمریکا در صورتی که واشنگتن به معافیت از تعرفه‌ها خاتمه دهد، حمایت گسترده‌ای کرده‌اند. برونو لومر، وزیر دارایی فرانسه پس از دیدار با وزیر بازرگانی آمریکا گفت: این کاملا به خود مقامات آمریکا مربوط است که بخواهند وارد جنگ تجاری با بزرگترین شریک خود اروپا شوند.

ترامپ؛ آغازگر جنگ جهانی تجاری

ادامه از همین صفحه

... شاید بخشی از آن مربوط به همراه کردن اروپایی‌ها در مساله برجام و تحریم‌های مجدد ایران است، دست یابد.

ژان کلود یونکر رئیس کمیسیون اروپا اعلام کرد که این اتحادیه شکایتی را علیه ایالات متحده آمریکا در سازمان تجارت جهانی (WTO) تنظیم می کند و همزمان با به کارگیری اقدامات تلافی‌جویانه، در تلاش است که از کسب و کارهای اروپایی حمایت و حراست کند.

پس از اینکه تعرفه‌های جدید آمریکا بر واردات فولاد و آلومینیوم نهایی شد و از امروز یازدهم خردادماه اجرایی می‌شود؛ کانادا، مکزیک و اتحادیه اروپا ضمن انتقاد شدید از سیاست‌های کاخ سفید، طرح‌هایی مقابله‌جویانه‌ای را در نظر گرفتند.

اگرچه انتظار می‌رود که اتحادیه اروپا تعرفه‌های سنگینی بر محصولات پرآوازه آمریکایی درنظر بگیرد که می‌تواند هزینه شرکت‌های ایالات متحده را ۳،۳ میلیارد دلار بیشتر کند اما با توجه به روابط بسیار گسترده قاره سبز در حوزه‌های مختلف با آمریکا؛ به نظر می‌رسد قابلیت اجرا نداشته باشد.

از طرفی مکزیکی‌ها هم روی محصولاتی که کارخانه‌های آنها در حوزه‌های انتخاباتی مورد توجه جمهوریخواهان در انتخابات آینده کنگره آمریکاست؛ تعرفه اعمال کرده‌اند و کانادا هم از اعمال عوارض گمرکی ۱۶،۶ میلیارد دلاری روی محصولات همسایه جنوبی خبر داده که به گفته نخست وزیرش شدیدترین اقدام تجاری کانادایی‌ها علیه آمریکا پس از جنگ جهانی دوم بوده است.

به هرحال ویلبر راس وزیر بازرگانی آمریکا خبر از نهایی شدن اجرای طرح اعمال تعرفه‌های سنگین بر واردات فولاد و آلومینیوم از کانادا، مکزیک و اروپا خبر داد. امری که به گمان صاحبنظران می‌تواند آغازگر یک جنگ جهانی تجاری باشد.

بسیاری از مقامات اقتصادی و تجاری جهان و به ویژه اروپا؛ این اقدام آمریکا را تاسف‌آور توصیف و به شدت از آن انتقاد کرده‌اند. جالب اینکه فولاد صادراتی انگلستان که ۷ درصد کل صادرات فولاد این کشور را شامل می‌شود؛ مورد استفاده در صنایع دفاعی آمریکاست.

لازم به ذکر است که دولت آمریکا در ماه مارس (اسفند ماه سال ۹۶) اعلام کرده بود که تعرفه ۲۵ درصدی برای واردات فولاد و ۱۰ درصدی برای واردات آلومینیوم اعمال خواهد کرد.

آنطور که از شواهد امر پیداست؛ اروپایی‌ها عزم خود را برای مقابله با تهدیدهای تجاری آمریکا جزم کرده‌اند و حداقل در ظاهر به مقابله با این اقدامات برخاسته‌اند؛ اما همانطور که گفته شد؛ با توجه به حجم بسیار بالای تجارت بین آمریکا و جهان بالا خص قاره سبز؛ و نیز روابط نظامی بسیار نزدیکی که بین این کشورهای اروپایی و نیز کانادا پس از جنگ جهانی دوم وجود دارد و مثال بارز و روشن آن حضور آمریکا و عضویت آن در ناتو که به نوعی تامین کننده امنیت اروپاییان در مقابل تهدیدات همسایگان به ویژه روسیه است؛ به سختی بتوان باور کرد که اقدامات اینچنینی در عمل تاثیرگذار باشد و در نهایت آمریکا خواهد توانست تصمیمات خود را عملی کرده و به اهداف پشت پرده خود از این اقدامات که شاید بخشی از آن مربوط به همراه کردن اروپایی‌ها در مساله برجام و تحریم‌های مجدد ایران است، دست یابد.